

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Ordinului ministrului justiției cu privire la
registrele notariale și modul de îndeplinire a lucrărilor
de secretariat în activitatea notarială

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Ordinului ministrului justiției cu privire la registrele notariale și modul de îndeplinire a lucrărilor de secretariat în activitatea notarială a fost elaborat de către Ministerul Justiției la propunerea Camerei Notariale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Prezentul proiect este elaborat în vederea implementării prevederilor Legii nr. 246/2018 privind procedura notarială. Astfel, potrivit art. 25 alin. (2), registrele necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma, conținutul registrelor și modul de completare a acestora se aprobă de către Ministerul Justiției. Subsecvent, alin. (4) al aceluiași articol, stabilește că modul de îndeplinire a lucrărilor de secretariat în activitatea notarială se stabilește de către Ministerul Justiției la propunerea Camerei Notariale.</p> <p>Obiectivul proiectului Ordinului ministrului justiției îl constituie stabilirea tipurilor registrelor care urmează a fi ținute de notari în procesul activității notariale, a formei și a conținutului acestora, precum și a regulilor de completare a acestor registre. Totodată, se propune o reglementare unică în vederea ținerii lucrărilor de secretariat în procesul de activitate al notarilor.</p>
3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>I. Prezentul proiect al Ordinului ministrului justiției prevede aprobarea Registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul acestora, potrivit anexelor nr.1-4.</p> <p>La moment, conform Ordinului ministrului justiției nr. 267 din 2 iulie 2003, persoanele care desfășoară activitate notarială achiziționează de la întreprinderea de stat Editura de Imprimare „Statistica” registrele necesare pentru desfășurarea activității, însă, prezentul proiect al Ordinului ministrului justiției vine cu propunerea</p> <p>ca în termen de 3 luni de la data publicării, Camera Notarială să organizeze concursul în vederea selectării agentului economic care urmează să confecționeze registrele notariale. Aceste prevederi vin să evite caracterul discriminatoriu la selectarea persoanei juridice responsabile de confecționarea registrelor notariale și</p>

vor contribui la demonopolizarea pieței și la selectarea pe baze concurențiale a acesteia, fapt ce va oferi posibilitatea notarilor de a beneficia de produsele reieșind din necesarul specificului activității notariale și va contribui la stabilirea unor cerințe de calitate pentru ofertanți, respectarea cărora va putea fi urmărită ulterior, prin aplicarea sancțiunilor prevăzute de contractul încheiat cu câștigătorul concursului

De asemenea, prezentul proiect vine să stabilească următoarele tipuri de registre:

- 1) Registrul nr. 1 al actelor notariale;
- 2) Registrul nr. 2 al actelor și acțiunilor notariale;
- 3) Registrul procedurilor succesoriale;
- 4) Registrul de corespondență.

Actualmente, notarii țin în procesul desfășurării activității următoarele registre:

- 1) Registrul actelor notariale;
- 2) Opusul alfabetic al actelor notariale;
- 3) Opusul alfabetic al testamentelor;
- 4) Registrul de evidență al dosarelor succesoriale;
- 5) Opusul alfabetic al dosarelor succesoriale,
- 6) Registrul de înregistrare, modificare și radiere a gajului bunurilor mobiliare;
- 7) Registrul documentelor de intrare;
- 8) Registrul documentelor de ieșire.

Se propune excluderea Opisului alfabetic al dosarelor succesoriale și Opisului alfabetic al testamentelor, deoarece prin Ordinul MJ nr. 38 din 03.02.2006 a fost creat Registrul dosarelor succesoriale și a testamentelor în scopul de a veni în sprijinul cetățenilor, statului și a notarilor, prin asigurarea unei evidențe centralizate la nivel național. Pct. 3 al Regulamentului cu privire la Registrul dosarelor succesoriale și testamentelor stabilește că Registrul este un sistem unic de evidență informațională computerizată și manuală ce conține baza de date despre dosarele succesoriale și testamentele autentificate notarial. Conform pct. 4, Registrul este unica sursă oficială de date, privind înregistrarea deschiderii dosarelor succesoriale, a testamentelor autentificate notarial și revocarea acestora. De asemenea, pentru verificarea centralizată a informației înregistrării deschiderii procedurii succesoriale în privința defunctului, testamentelor autentificate notarial, notarul accesează Registrul dosarelor succesoriale și a testamentelor. Astfel, a decăzut necesitatea ținerii de către notar a Opisului

alfabetic al dosarelor succesoriale și Opifului alfabetic al testamentelor.

La fel, se propune excluderea Opifului alfabetic al actelor notariale ca registru obligatoriu deținut în activitatea notarială, din motivul reducerii de utilitate practică, informația fiind conținută în Registrul actelor notariale și dublează timpul și resurse umane pentru completarea acestuia.

De asemenea, a decăzut necesitatea ținerii în activitatea notarială a Registrului de înregistrare, modificare și radiere a gajului bunurilor mobile, deoarece a fost modificat cadrul normativ în domeniu. Prin Hotărârea Guvernului nr. 210 din 26.02.2016 a fost aprobat Regulamentul cu privire la ținerea Registrului garanțiilor reale mobiliare, conform căruia Registrul garanțiilor este un registru public care se ține în scopul înregistrării gajului bunurilor mobile, leasingului financiar și a altor drepturi de garanție asupra bunurilor mobile și pentru a asigura consultarea Registrului garanțiilor și obținerea extraselor din el de către orice persoană. Registrul garanțiilor este unica sursă oficială de informație privind drepturile de garanție și de leasing financiar înregistrate asupra bunurilor mobile, inclusiv în scopul determinării gradului de prioritate a gajului.

Din punct de vedere funcțional, se propune de a comasa Registrul documentelor de intrare și registrul documentelor de ieșire, pentru a avea o evidență riguroasă și unică a corespondenței. Astfel, denumirea registrului va fi Registrul de corespondență.

Întru ajustarea la modificările aduse prin Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială și Legea nr. 133/2019 privind modernizarea Codului Civil, se propune de a modifica Registrul de evidență al dosarelor succesoriale în Registrul procedurilor succesoriale și de a ajusta rubricile acestuia noilor prevederi ale legislației.

La fel, se propune de a diviza Registrul actelor notariale în două registre - Registrul nr. 1 al actelor notariale și Registrul nr. 2 al actelor și acțiunilor notariale în dependență de tipul, importanța și termenul de păstrare a actelor notariale, clasificarea fiind strâns legată de apărarea drepturilor titularilor de acte. Majoritatea actelor în activitatea notarială sunt cu termen temporar de păstrare, pînă la 10 ani inclusiv. La expirarea termenului, aceste acte se nimicesc, fiind lipsite de importanță științifico-istorică și de utilitate practică, respectiv nici registrele în care aceste acte sunt înregistrate nu vor prezenta importanță. Finalitățile urmărite prin înregistrarea actelor cu termen temporar de păstrare în același registru în care se înregistrează actele cu termen lung și permanent de păstrare nu sunt justificate din motivul costului majorat arhivării și păstrării acestor registre.

Se propune excluderea rubricii cu semnătura solicitantului actului notarial din Registrul actelor notariale, rubrică, care actualmente există. Aceasta se bazează pe faptul că registrele notariale sunt pentru înregistrarea și evidența actelor de către

notar. Nici un alt registru utilizat în cadrul desfășurării activității notariale nu conține rubrica cu semnătura solicitantului actului. Mai mult ca atât, în practica notarială se constată cazuri de ridicare pentru o perioadă nedeterminată a registrului actelor notariale de către instanța de judecată, organele de drept, și în acest caz activitatea notarului este perturbată, deoarece notarul nefinalizând un registru nu poate purcede la înregistrarea actelor în alt registru, or, deținerea concomitentă a două și mai multe registre a actelor notariale se interzice. Totodată, nu pot fi calculate taxele și impozitele, și nu poate fi oferit spre verificare organelor fiscale în cazul efectuării controlului financiar fiscal. De asemenea, în practica notarială sunt cazuri când registrul este ridicat în calitate de probă nefiind restituit chiar și după atingerea scopului pentru care a fost ridicat, fiind create prin aceasta dificultăți altor participanți ai actelor notariale (de ex. la eliberarea duplicatului actului). Totodată, Registrul actelor notariale conține și informații cu caracter personal cu privire și la alți participanți al actului notarial, la mărimea taxei de stat și al plății pentru asistența notarială nu doar cu referire la persoana semnătura căreia urmează a fi suspusă expertizei.

Concomitent, cu aprobarea registrelor notariale, se propune ca registrele notariale existente să fie înlocuite cu Registrele notariale aprobate conform prezentului ordin, pe măsura epuizării stocurilor, însă nu mai târziu de 01.01.2020. Acest termen a fost instituit, în rezultatul analizei informației parvenite de la Întreprinderea de Stat Editura de Imprimare „Statistica”, privind stocul existent de registre, la data de 08.05.2019 și cantitatea registrelor pentru fiecare tip, vândute în lunile ianuarie-aprilie 2019.

II. De asemenea, prezentul proiect al Ordinului ministrului justiției prevede aprobarea Regulamentului cu privire la modul de completare a registrelor notariale și de îndeplinire a lucrărilor de secretariat în activitatea notarială, potrivit anexei nr. 5.

Prin proiectul Regulamentului respectiv se stabilesc cerințele de bază față de organizarea lucrului cu documentele și ținere a lucrărilor de secretariat în activitatea notarială, de gestionare a documentelor din momentul creării sau primirii, până la transmiterea lor în arhivă sau distrugere a acestora și precizează modul de completare a fiecărui registru necesar pentru desfășurarea activității notariale, conform rubricilor.

Concomitent, prevederile acestuia reglementează modul de înregistrare și examinare a corespondenței recepționate de notar, de pregătire a documentelor pentru expediere și elementele documentului de ieșire întocmit de notar.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din

bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul Ordinului ministrului justiției nu va necesita modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Ordinului ministrului justiției este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU